

**Temat: Państwa głos w kwestii dyrektywy w sprawie odnawialnych źródeł energii (RED III):
Spalanie biomasy jest niekorzystne dla zdrowia**

Warszawa, 11.07.2022

Szanowni Państwo,

w bieżącym tygodniu będziecie Państwo głosować nad dyrektywą RED III, która zadecyduje, czy spalanie drewna powinno być nadal klasyfikowane jako „odnawialne” źródło energii oraz dotowane z publicznych pieniędzy. Państwa głos będzie miał wpływ nie tylko na to, jak UE poradzi sobie z kryzysem klimatycznym oraz zachowaniem bioróżnorodności, ale także z jakością powietrza, którym wszyscy oddychamy.

Zanieczyszczenie powietrza stanowi największe środowiskowe zagrożenie dla zdrowia publicznego w Europie i na całym świecie. W 2019 roku 307 000 osób w Europie zmarło przedwcześnie z powodu narażenia na pył zawieszony w PM_{2,5}¹. Według Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) zanieczyszczenie powietrza jest obecnie jednym z kluczowych czynników ryzyka chorób układu krążenia i układu oddechowego, a także wielu rodzajów nowotworów (płuca, piersi i okrężnicy), obok spożywania alkoholu i palenia tytoniu, nieprawidłowego odżywiania i niewystarczającej aktywności fizycznej².

Ponadto nowe badania wiążą negatywny wpływ pyłu zawieszonego z chorobami, takimi jak: cukrzyca, otyłość, procesy neurodegeneracyjne, w tym choroba Alzheimera i Parkinsona³. Wymienione choroby przewlekłe powodują nie tylko cierpienie i obniżenie jakości życia, ale także ogromne koszty dla systemu opieki zdrowotnej.

Główną przyczyną zarówno zanieczyszczenia powietrza w skali globalnej, jak i kryzysu klimatycznego jest spalanie paliw kopalnych. Jednak spalanie drewna również jest zagrożeniem dla jakości powietrza, jak i dla klimatu – w procesie tym wytwarzany jest także dwutlenek węgla i cząstki stałe zanieczyszczające powietrze. Dotyczy to zarówno spalania drewna w elektrowniach, jak i w piecach oraz kominkach w prywatnych gospodarstwach domowych.

Drewno powinno być używane oszczędnie i wykorzystywane do wytwarzania trwałych produktów, m.in. w sektorze budowlanym. Spalanie drewna wbrew pozorom nie jest także neutralne dla klimatu – drzewa potrzebują dziesięcioleci, aby odzyskać uwolniony w procesie spalania dwutlenek węgla. Ponadto, zwiększając popyt na drewno, nasila się i tak nadmierną w tej chwili eksploatację lasów, osłabionych przez procesy zmiany klimatu oraz zanieczyszczenia powietrza.

---

¹ <https://www.eea.europa.eu/publications/air-quality-in-europe-2021>

² Weltgesundheitsorganisation, Regionalburo Europa 2019: <https://bit.ly/3f4q4Zd>

³ <https://www.mdpi.com/1660-4601/15/8/1704>;
[https://www.thelancet.com/journals/lanpla/article/PIIS2542-5196\(18\)30140-2/fulltext](https://www.thelancet.com/journals/lanpla/article/PIIS2542-5196(18)30140-2/fulltext)

Grupa Robocza ds. Czystego Powietrza w KLUG (Niemieckim Sojuszu na rzecz Zmiany Klimatu i Zdrowia) w swoim stanowisku na temat powiązań pomiędzy zanieczyszczeniem powietrza a zmianą klimatu podkreśla, że wiele działań na rzecz poprawy jakości powietrza wpływa jednocześnie pozytywnie na walkę z globalnym ociepleniem. Skutkuje to także wieloma współkorzyściami dla zdrowia publicznego, zagrożonego zanieczyszczeniami środowiska i skutkami zmiany klimatu.

Dlatego, aby chronić zdrowie publiczne i nie nasilać kryzysu klimatycznego, nie wolno zastępować paliw kopalnych spalaniem drewna. Aktualna sytuacja polityczna, w której Europa musi uniezależnić się od spalania paliw kopalnych może sprzyjać błędnym decyzjom, które poskutkują wzrostem liczby elektrowni opalanych drewnem oraz spalaniem drewna w gospodarstwach domowych. Spowoduje to dalszą emisję zanieczyszczeń powietrza, niszczenie lasów i nasilenie kryzysu klimatycznego.

Zarówno ubóstwo energetyczne w niektórych krajach UE, jak i błędne przekonanie, że spalanie drewna jest procesem zrównoważonym, od kilku lat prowadzi do wzrostu liczby kominków w gospodarstwach domowych. Jednak emisje ze spalania drewna zawierają nie tylko szkodliwe pyły, ale również i substancje rakotwórcze. Sprawia to, że np. w Niemczech około 90% wszystkich emisji wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych pochodzi z gospodarstw domowych. W całej Europie spalanie drewna w gospodarstwach domowych prowadzi do 12,6 mld euro kosztów zdrowotnych⁴.

Dlatego jako Grupa Robocza ds. Czystego Powietrza w KLUG oraz sygnatariusze organizacji reprezentujących ekspertów ochrony zdrowia: HEAL, EPHA, DGPH i ClientEarth, wzywamy do zaprzestania klasyfikowania drewna jako energii odnawialnej w nowej dyrektywie RED III oraz zaprzestanie dopłat do spalania drewna jako źródła energii. Spalanie drewna w elektrowniach, piecach i kominkach zanieczyszcza powietrze, przyczynia się do kryzysu klimatycznego, a tym samym jest szkodliwe dla zdrowia na wiele sposobów.

Z poważaniem,

Dr Anja Behrens, Rzeczniczka Grupy Roboczej ds. Czystego Powietrza w KLUG

Sygnatariusze:

Anne Stauffer, Wicedyrektorka i Kierowniczka Strategiczna Health and Environment Alliance (HEAL)

Dr Milka Sokolović, Dyrektorka European Public Health Alliance (EPHA)

Prof. Ansgar Gerhardus, Prezydent German Public Health Association (DGPH)

Ugo Taddei, Kierownik Programu Czyste Powietrze, ClientEarth

Kontakt: dr Anja Behrens, Rzeczniczka Grupy Roboczej ds. Czystego Powietrza w KLUG,
anja.behrens@klimawandel-gesundheit.de